

Formandens beretning 2024

ved formand for DSKB Mads Nybo

Kære alle,

De siger, at tiden går hurtigere med alderen – sådan føles det også. Jeg synes i hvert fald, at det næsten var i går, vi var i Esbjerg til den bedste DSKB-kongres i flere år med hyggeligt socialt samvær, et spændende program – og ja, nogle endte vist endda på et brunt værtshus?! Tusinde tak for det store arbejde, der blev lagt i den kongres og for det hyggelige samvær!

Siden da er der startet planlægning af flere kongresser, som jeg synes fortjener at blive nævnt: Næste års DSKB-kongres afholdes d. 17.-19. juni i Kgs. Lyngby – vi glæder os allerede, så husk at melde jer til, når det bliver muligt!

Og så er der endnu en spændende kongres at se frem til, nemlig den 40. Nordiske kongres, som løber af stablen i september 2026 i Århus! Bestyrelsen vil meget gerne takke arrangørerne begge steder for at ville arrangere kongresserne – uden dem var det ikke muligt, og kongresserne er i den grad vigtig for vores faglige og sociale samvær!

Bestyrelsen har i det forgangne år arbejdet meget med selskabets identitet. Ikke bare ved at skrive om selskabets historie i DSKB-Nyt – selvom det også er vigtigt og noget, nogen synes er sjovt ... Men ved på vores medlemsmøder at drøfte dette. Og som man kunne læse i DSKB-Nyt 1/2024, så er nøgleordet, der er kommet ud af alle de gode input fra medlemsmødet i november 2023, ikke overraskende SAMARBEJDE.

Inden for biokemiens verden er der lokale samarbejdsmuligheder, men også udfordringer – og de sidste kan nogle gange være svære nok. Liges vigtigt er der regionale, nationale og internationale muligheder, som vi skal være gode til at se og gribe – og her kan selskabet helt sikkert spille en aktiv rolle.

Lige så vigtige er alle vores ”eksterne” **samarbejdspartnere**: De andre laboratorier, almen praksis, kommuner og plejehjem, de kliniske afdelinger, psykiatrien – og sidst, men ikke mindst patienten/borgeren/klienten eller hvad man nu må kalde dem i morgen.

- Men hvordan skal det mon ende med uddannelsesplanerne og SSt’s våde drøm om *one lab to fit them all*? Det ved vi endnu ikke helt, men ...
- Almen praksis er vel vores største samarbejdspartner, men ofte en, vi glemmer at lave forskning/udvikling sammen med – hvorfor er det sådan?
- Vi gør alle vores ypperste for at understøtte vores kolleger på sygehusene og i psykiatrien, hvor vi styrter afsted og prøver at følge med vores Vælg klogt-tiltag, nye udstyr, robotløsninger og meget andet, der forventes og også tit giver mening – men kan vi nå det hele? Man bliver jo helt svimmel bare ved tanken.

Så samarbejde går på **at hjælpe hinanden**, så vi ikke alle behøver at genopfinde den dybe tallerken, men nogen gange kan nøjes med at låne andres;-) Et eksempel er den kommende opdatering af **POCT-retningslinjen**, hvor ønsket er, at en udstyrsvalidering ét sted i DK kan bane vejen for brug andre steder i DK – måske med små modifikationer, men ikke med hele den tyrkiske musik hvert sted. Et andet eksempel er de **erfaringer**, vi kan og skal dele med hinanden på diverse områder – f.eks. grønne tiltag, udstyrsproblemer, besparelser m.m. Sammen er vi simpelthen bedre!

Men for at kunne komme videre med dette ønske så vil bestyrelsen gerne komme med **helt konkrete anbefalinger** og hjælpende hænder: Forhåbningen er, at vi om to år kan se konkrete tiltag, der er gennemført, og samarbejde, der er blevet bedre. Og så kan man bygge videre på dette og forhåbentlig komme med nye, gode initiativer.

Hele tegningen for dette er endnu ikke færdig – det skulle den meget gerne blive i løbet af efteråret. Men jeg vil her nævne nogle få eksempler for at visualisere vores intention:

Den nævnte opdatering af **den nationale POCT-standard** er en fantastisk indsats. Pointen er, at vi ved at stile mod mere ens POCT-udstyr og –organisation i alle regionerne kan forenkle arbejdet og øge analysekvaliteten til fordel for patienter, patientsikkerhed og sundhedsvæsenet. Også gerne i almen praksis!

- Men hvordan sikrer vi, at den bliver foldet ud? Bestyrelsen vil gerne sikre en ”dørstemnings-kampagne”, hvor vi jævnligt spørger regionerne, hvad status er.

Vælg klogt, som vi skal høre om i eftermiddag, er også et spændende initiativ. Men hvordan sikrer vi, at alle høster mest muligt af dette – og ikke skal genopfinde tallerkenen - igen?

- Bestyrelsen vil gerne nedsætte en arbejdsgruppe, der skal præsentere en let og enkel måde at gøre dette på – via hjemmeside, netværksarbejde, økonomimodeller eller andre ting. Alt kan bruges, men det skal være let at plukke ideerne og få hjælp til gennemførelsen.

De andre laboratoriespecialer – hvordan skal vi gribe det an? Et spændende tiltag, der allerede er sket, er det nye biokemiker-kursus, hvor de andre laboratoriespecialer indgår.

- Vi skal finde flere sådanne tiltag, som øger samarbejdet og forståelsen. Det kan være via forskning, lokale samarbejder og erfaringer, der kan udbredes – eller måske via vores medlemsmøder? Vi satser på, at der på disse møder også skal være plads til bredere emner, der kan rumme flere specialer. Vi vil også bede de kommende kongresarrangører give selskabet en session, der kan bruges til at dyrke netop samarbejdet med de forskellige instanser – vi håber på at starte næste år, men det er selvfølgelig noget, vi først skal tale med arrangørerne om ;-)

Endelig er **almen praksis** en voldsomt vigtig samarbejdspartner. Bestyrelsen er allerede i dialog med DSAM om øget fokus på de retningslinjer, der inddrager klinisk biokemi.

- Men det skal også udbredes til klyngerne, gerne til et egentligt undervisningskatalog – og som nævnt er der brug for mere forskning på dette væsentlige område sammen med praksis og patienterne. Der er masser af spændende projekter at tage fat på i den sektor!

Generelt og historisk fylder **forskning/udvikling** jo meget inden for vores speciale. Og det er altid spændende at se, hvilke nye forskningsområder der skyder op. Noget, der fylder meget lige nu, er AI og beslutningsstøtte – et område, som vi og andre forventer os utroligt meget af: Kan det indløse sit potentiale og frelse vores sundhedsvæsen? Kan vi som speciale være med til at støbe kuglerne? Og hvad skal der skydes på? Der er mange deltagere, der bruger forskellige strategier, forskellige løsninger – og nogle gange også har forskellige mål. Men spændende er det i hvert fald – og igen er det helt sikkert et samarbejds-issue, da der er brug for indspark fra alle kanter.

Et andet essentielt område er **automatisering**. F/U på det område er måske så meget sagt, men vi er del af en rivende udvikling, hvor vi via krav fra omverden og os selv, via udbud og inspiration fra andre sektorer i den grad er med til at præge sundhedsvæsenet: hurtigere resultater, færre arbejdsgange, samme dag/samme tag, hjemmemålinger – meget spændende og helt sikkert med os som omdrejningspunkt ift. hurtigere, mere flow-orienterede forløb på sygehusene og i de andre sektorer. Igen er samarbejdet super-vigtigt.

Og sidst men ikke mindst venter vi jo altid på den **banebrydende biomarkør**, der kan afsløre al cancer, påvise stroke – eller måske bare prædikere en tryk aldrig. Mulighederne er der masser af! Igen kan disse ofte føre til samarbejde med vidt forskellige discipliner. Jeg hørte for nyligt Eske Willerslev fortælle om, hvordan mange af hans vigtigste resultater (og utallige Nature-arbejder) var opnået netop ved at samarbejde med folk fra *helt* andre områder – økonomer, oprindelige folk, læger, og ja, filosoffer – det sidste ville han dog *ikke* gentage. Men pointen var, at det kræver meget at bevæge sig uden for sin *comfort zone*, men gevinsten er – eller kan være – så mange gange større.

Opsummerende så kommer der i løbet af efteråret et udspil til konkrete tiltag om **samarbejde**, som bestyrelsen skal bede om hjælp og arbejdskraft til at få gennemført. Vi glæder os og håber, at I også gør det!

Som afslutning skal der lyde en kæmpestor tak til bestyrelsen, som året igennem **igen** har ydet en kæmpeindsats. Der er i denne omgang ikke nogen udskiftninger i bestyrelsen, så vi holder vejret indtil næste år, hvor det går løs igen – sikke et spændende år det bliver!